

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА КОНТРОЛУ
ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ**

Број: 401-00-00121/2020-01/3
Датум: 29. децембар 2020. године
Кнеза Милоша 20, Београд

На основу чл. 11. став 2. и 32. Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 73/19) и чл. 136. и 137. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, број 18/16 и 95/18 – аутентично тумачење), у поступку претходне контроле, покренутом пријавом државне помоћи број: IV-34-03/2020-194 од дана 24. децембра 2020. године, коју је поднела Градска управа за саобраћај и путеве Града Новог Сада, Савет Комисије за контролу државне помоћи на 43. седници, одржаној 29. децембра 2020. године, доноси

РЕШЕЊЕ

I УТВРЂУЈЕ СЕ постојање државне помоћи која се додељује за подршку рада Јавном комуналном предузећу „Паркинг сервис“ Нови Сад са седиштем у Новом Саду, улица Филипа Вишњића 47, МБ: 08831149, због потешкоћа у пословању проузрокованих епидемијом болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2.

II Државна помоћ из тачке I диспозитива **ЈЕ УСКЛАЂЕНА** са правилима за доделу државне помоћи.

III Ово решење објавити на интернет презентацији Комисије за контролу државне помоћи.

Образложење

Поступајући у складу са чланом 30. Закона о контроли државне помоћи и у складу са чланом 3. став 2. Уредбе о начину и поступку пријављивања државне помоћи („Службени гласник РС“, број 13/10), Градска управа за саобраћај и путеве Града Новог Сада је, Дописом број: IV-34-03/2020-194 од дана 22. децембра 2020. године, доставила 24. децембра 2020. године Комисији за контролу државне помоћи пријаву државне помоћи. Уз пријаву је достављен Општи образац пријаве државне помоћи, Нацрт одлуке о Програму економског опоравка од настале штете услед смањеног прихода као последица епидемије заразне болести COVID-19 у Републици Србији, Јавног комуналног предузећа „Паркинг сервис“ Нови Сад, коју доноси Скупштина Града Новог Сада (у даљем тексту: Нацрт одлуке), Извештај о пословању Јавног комуналног предузећа

„Паркинг сервис” Нови Сад услед смањеног прихода као последица епидемије заразне болести COVID-19 у Републици Србији, изјаве директора предузећа, као и наредбе Градског штаба за ванредне ситуације, чиме је достављена потпуна пријава државне помоћи у смислу члана 30. став 2. Закона о контроли државне помоћи.

Предмет Пријаве

Предмет Пријаве су критеријуми за доделу јавних средстава која се додељују ради економског опоравка Јавног комуналног предузећа “Паркинг сервис” Нови Сад, Нови Сад од настале штете услед смањеног прихода због епидемије заразне болести COVID-19 у Републици Србији.

Додела јавних средстава врши се на основу Нацрта одлуке којом се утврђује Програм економског опоравка од настале штете услед смањеног прихода као последица епидемије заразне болести COVID-19 у Републици Србији, Јавног комуналног предузећа „Паркинг сервис“ Нови Сад (у даљем тексту: Програм).

Комисија је на основу документације садржане у Пријави, приступила идентификацији постојања државне помоћи, правног основа за доделу државне помоћи, даваоца и корисника државне помоћи, инструмената доделе државне помоћи, износа државне помоћи, као и других околности које су од значаја за утврђивање правилног и потпуног чињеничног стања.

Опис мере

Нацртом одлуке утврђује се програм економског опоравка од настале штете услед смањеног прихода као последица епидемије заразне болести COVID-19 у Републици Србији, Јавног комуналног предузећа „Паркинг сервис“ Нови Сад, за чију реализацију се планирају средства у буџету Града Новог Сада за 2020. годину. Наведена средства су исказана као једнократна текућа субвенција у износу од 30.000.000,00 динара, са циљем накнаде недостајућих прихода у пословању и несметаног обављања делатности предузећа.

У Извештају о пословању Јавног комуналног предузећа „Паркинг сервис“ Нови Сад, наводи се да је дошло до умањеног прихода као последице епидемије заразне болести COVID-19 у Републици Србији. Наиме, на основу Одлуке Владе Републике Србије о проглашењу болести COVID-19 изазване SARS-COV-2 заразном болешћу (“Службени гласник РС” број 23/20) (у даљем тексту: Одлука Владе) и Уредбе Владе Републике Србије о мерама за време ванредног стања (“Службени гласник РС”, бр. 31/20, 36/20, 38/20, 39/20 - у даљем тексту: Уредба Владе), дошло је до измењених услова пословања.

Према достављеним подацима, а посматрајући физички обим продатих карата за паркиралиште за период март-мај 2020. године у односу на исти период 2019. године, Подносилац пријаве наводи да је опала продаја свих врста паркинг карта, и то киоск карата (79,27%), продаја карата

на затвореним паркиралиштима (63,61%), продаја карата путем СМС порука (53,97%), продаја карата од стране контролора (100%), издавање посебних паркинг карата (52,41%), и уклањање возила (65,76%).

Имајући у виду новонасталу ситуацију и услове ванредног стања, Градски штаб је усвојио следеће мере/наредбе, с посебним освртом на јавна предузећа:

- Наредбу број: 3-312/20-VII-13 од 16. марта 2020. године, којом је прописано да затварају сви шалтери јавне управе, шалтери јавних и јавно комуналних предузећа на територији Града Новог Сада;
- Наредбу број: 3-312/20-VII-48 од 27. марта 2020. године, којом се, између осталог, наређује Јавном комуналног предузећа „Паркинг сервис“ Нови Сад наређује да обустави наплату паркиралишта на територији Града Новог Сада у периоду од 28. марта до 5. априла 2020. године;
- Наредба број: 3-312/20-VII-59 од 3. априла 2020. године, којом се продужава обустава наплате паркирања за период од 6. априла до 12. априла 2020. године;
- Наредба број: 3-312/20-VII-70 од 10. априла 2020. године, којом се продужава обустава наплате паркирања за период од 13. априла до 20. априла 2020. године; и
- Наредба број: 3-312/20-VII-70 од 10. априла 2020. године, којом се ограничава наплата паркирања у I зони (црвеној) и до 03. маја 2020. године се и даље обуставља наплата у II зони (плава) и у III зони (бела).

Поштујући мере које су одредили Влада Републике Србије и Градски штаб за ванредне ситуације, Корисник је ускладио своје пословање у околностима епидемије заразне болести, што је резултовало значајним смањењем планираних прихода.

Како је наведено у достављеном Извештају о пословању Јавног комуналног предузећа „Паркинг сервис“ Нови Сад, процена је да ће Корисник до краја године остварити умањени приход у 2020. години од 150.047.392,59 динара у односу на претходну годину. Ради увида у јаснији однос пословања текуће и претходне године, Подносилац пријаве је доставио табеларни приказ укупних прихода и расхода Корисника у периоду пословања који погођен епидемијом као и у референтом периоду претходне године.

	приход 2019	приход 2020	Разлика	расход 2019	расход 2020	разлика	износ штете
Март	51.293.273,01	29.600.912,60	21.692.360,41	45.634.914,82	39.897.598,08	5.737.316,74	15.955.043,67
Април	47.078.909,03	6.753.480,06	40.325.428,97	42.183.291,17	38.186.531,29	3.996.759,88	36.328.669,09
Мај	51.071.474,94	38.913.492,45	12.157.982,49	45.337.268,51	46.446.968,73	-1.109.700,22	13.267.682,71
	149.443.656,98	75.267.885,11	74.175.771,87	133.155.474,50	124.531.098,10	8.624.376,40	65.551.395,47

Износ у динарима

У табели је исказана и разлика у приходима/расходима посматраног периода и референтног периода претходне године. Корисник је остварио умањење укупног прихода од 74.175.771,87 динара у периоду од марта до маја, док је у истом периоду остварио и умањење укупних расхода у износу од 8.624.376,40 динара. Из наведеног произилази да укупна разлика између прихода и расхода у посматраним периодима износи 65.551.395,47 динара, која је исказана као износ укупне штете.

Нацртом одлуке је предвиђено да надзор над реализацијом програма врши Градска управа Града Новог Сада, као и да је Корисник у обавези да Скупштини Града Новог Сада подноси извештај о реализацији програма у року од 30 дана од реализације

Опис државне помоћи

Државна помоћ се састоји у омогућавању Кориснику да ван тржишних услова прибави средства из јавних извора којима ће покрити стварни губитак у пословању проузрокован епидемијом заразне болести COVID-19.

Државна помоћ намењена је покривању оперативних трошкова пословања, где се као инструмент доделе државне помоћи користе бесповратна средства и то у износу од 45.76% оправданих трошкова.

Давалац и корисник државе помоћи

Као давалац државне помоћи, у овом случају, идентификује се Градска управа за саобраћај и путеве Града Новог Сада која из свог буџета кроз текућу субвенцију планира да кориснику додели средства у износу од 30.000.000,00 динара.

Корисник средстава је Јавном комуналном предузећу „Паркинг сервис” Нови Сад са седиштем у Новом Саду, улица Филипа Вишњића 47, МБ: 08831149, које обавља услужне делатности у копненом саобраћају - шифра делатности 5221 (у даљем тексту: Корисник).

Циљ Државне помоћи

Основни циљ државне помоћи је успостављање финансијске стабилности Корисника, која је дестабилизвана тешкоћама у пословању насталих услед избијања епидемије болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2, како би могло несметано да настави са пружањем услуге копненом саобраћају.

Налаз и оцена Комисије

На 43. седници Савета Комисије, одржаној 29. децембра 2020. године, Савет Комисије је на основу података и информација које је доставио Подносилац пријаве оценио постојање државне помоћи и усклађеност државне помоћи са правилима за доделу. У смислу члана 30. става 2. Закона о контроли државне помоћи, Савет је утврдио да пријава државне помоћи садржи све потребне податке и информације, релевантне за утврђивање чињеничног стања.

- Постојање државне помоћи

Јавна средства: Средства за спровођење Нацрта одлуке су обезбеђена у буџету Града Новог Сада за 2020. годину, као једнократна текућа субвенција Кориснику, у износу од 30.000.000,00 динара, ради надокнаде недостајућих прихода у пословању и несметано обављање делатности тог предузећа, те наведена средства представљају јавни расход.

Економска предност и селективност: Имајући у виду да је мера предвиђена само за Корисника, наведени учесник на тржишту остварује економску предност односу на остале учеснике на тржишту, што представља селективни приступ у додели државне помоћи.

Нарушавање конкуренције: Тржиште које се односи на делатност корисника отворено је за конкуренцију између бројних приватних пружаоца услуга у копненом саобраћају, што подразумева да су активности на наведеном тржишту предмет конкуренције и трговине. Давањем предности одређеним пружаоцу услуге у копненом саобраћају, како је превиђено Нацртом одлуке може нарушити конкуренцију.

Утицај на трговину између Републике Србије и земаља чланица ЕУ: Уколико интервенција може утицати на делатност која је отворена за учеснике на тржишту из других земаља чланица Европске уније, мера има утицај на трговину. Имајући у виду да је тржиште на ком послује Корисник отворено за улаз било ког учесника на тржишту, па тако и учеснике на тржишту из Европске уније, имплицира да може доћи до нарушавање конкуренције и утицаја на трговину између Републике Србије и земаља чланица Европске уније.

Сходно претходном, а у складу са чланом 3. став 1. Закона о контроли државне помоћи, Комисија је утврдила постојање државне помоћи на основу чега је одлучено као у тачки I диспозитива.

- Оцена усклађености

Комисија је оцењивала усклађеност критеријума и услова предвиђених Нацртом одлуке у односу на правила прописана Уредбом о условима и критеријумима усклађености државне помоћи ради отклањања штетних последица проузрокованих епидемијом заразне болести

COVID-19 („Службени гласник РС“, број 54/20) (у даљем тексту: Уредба). Државна помоћ која се додељује ради отклањања штете проузроковане епидемијом заразне болести COVID - 19 у складу са условима и критеријумима прописаних Уредбом је усклађена државна помоћ у смислу члана 5. став 1. Закона о контроли државне помоћи.

Наиме, како је прописано наведеним чланом Закона о контроли државне помоћи, помоћ која је социјалног карактера, намењена потрошачима без дискриминације у односу на порекло робе, односно производа, који чине конкретну помоћ, односно која се додељује ради отклањања штете проузроковане природним непогодама или у другим ванредним ситуацијама у складу са законом којим се уређује смањење ризика од катастрофа и управљање ванредним ситуацијама, је увек усклађена помоћ.

Да би се нека околност могла подвести под ванредном ситуацијом потребно је да је та околност непредвидива или тешко предвидива, да има значајан обим, као и значајан економски утицај.

Након првих извештаја о случајевима акутног респираторног синдрома COVID-19 у кинеској општини Вухан крајем децембра 2019. године, кинеске власти су идентификовале нови коронавирус (SARS-CoV-2) као главног узрочника који претходно није идентификован код људи. Ширење вируса је брзо еволуирало, погађајући не само друге делове Кине, већ се проширило на већину земаља широм света. Пандемијом су посебно погођени одређени привредни сектори и области, било због националних мера за контролу избијања, ограничења путовања или поремећаја у ланцу снабдевања. Декларација Светске здравствене организације о пандемији¹, повезана је са ризиком за јавно здравље који произилази из одсуства терапије или вакцина за нову болест COVID-19, и као таква представља изузетну природу околности. С тим у вези у Републици Србији је 15. марта 2020. године проглашено ванредно стање, а 19. марта 2020. године, на основу члана 6. став 2. Закона о заштити становништва од заразних болести („Службени гласник РС“, број 15/16), донета је Наредба о проглашењу епидемије заразне болести COVID-19 за територију Републике Србије. Уследио је низ мера које су усмерене на спречавање ширења заразе међу становништвом, а које утичу и на економску активност.

По својој природи пандемија је ванредна ситуација (ванредна околност, виша сила) која се није могла предвидети, па тако се не могу предвидети ни последице ове пандемије на учеснике на тржишту. Наиме, услови пословања у току пандемије битно се разликују од услова у којима тржиште нормално функционише. Директна последица пандемије огледа се у поремећају у снабдевању, смањењу потражње за свим робама и услугама, смањењу инвестиција. У овим ванредним околностима које су узроковане пандемијом учесници на тржишту могу претрпети штету и суочити се са додатним трошковима.

Брзина ширења заразне болести може проузроковати огромне последице како у погледу фаталних исхода у високоризичним групама, тако и у смислу економских и друштвених

¹ <https://www.who.int/dg/speeches/detail/who-director-general-s-opening-remarks-at-the-media-briefing-on-covid-19---11-march-2020>, 11. март 2020. године

поремећаја. Неопходност усвајања и подстицања поштовања мера којима је циљ прекидање ланца преноса представља основну препоруку. Такве мере могу резултирати далекосежним поремећајима у различитим економским секторима. Стога овај поремећај очигледно превазилази оквир нормалног функционисања тржишта. С обзиром на напред наведено, овај догађај се квалификује као изузетна појава, јер није био предвидив, јер се јасно разликује од уобичајених догађаја својим карактером и по својим ефектима на погођена предузећа и економију уопште и стога лежи изван нормалног функционисања тржишта, те Комисија оцењује да је испуњен члан 5. став 1. Закона².

Пандемија која је погодила свет, одразила се и у Републици Србији, што је резултирало низом аката који су за циљ имали обуздавање ширења заразне болести, истовремено остављајући последице на економију. Одлука Владе, Уредба Владе као и Наредбе Градског штаба директно су утицале на услове пословања Корисника, који је за време ванредног стања потпуно обуставио пословање, а у даљем периоду је резултирало умањеним приходима по основу услуга из његове делатности. С тим у вези, Комисија оцењује да штета коју је претрпео Корисник представља директну последицу епидемије заразне болести COVID – 19 и да је у том смислу испуњен услов из члана 3. став 1. Уредбе.

Приликом оцене стварног губитка који је настао као последица епидемије заразне болести COVID – 19, Комисија је упоредила период пословања у временском периоду који је погођен пандемијом са референтним периодом у претходној години. Наиме, користећи формулу (УП2019 –УП2020) – (УР2019-УР2020)³ Комисија је утврдила да је у посматраном периоду Корисник претрпео стварни губитак у износу од 65.551395,47 динара који је настао као директна последица епидемије заразне болести COVID – 19, и да је у том смислу усклађен са чланом 3. став 1. Уредбе. Коришћен начин обрачуна оправданих трошкова је у складу и са праксом Европске Комисије⁴.

Комисија је утврдила да је подносилац пријаве поступио у складу са чланом 4. став 2 тач. 2) и 3) Уредбе и доставио Изјаву Корисника да није осигуравао пословање, спорове и друге поступке који могу бити од значаја за утврђивање оправданог трошка за који су тражена буџетска средства, број: 2020-0-1302/5 од 21. децембра 2020. године као и Изјаву Корисника да му до сада није додељивана државна помоћ за исте оправдане трошкове, број: 2020-0-1302/6 од 21.

² Закон у највећој мери осликава правила проткана Уредбом Савета (ЕУ) 2015/1589 од 13. јула 2015. године о утврђивању детаљних правила за примену члана 108. Уговора о функционисању Европске уније, односно основне одредбе члана 107. Уговора о функционисању Европске уније. Ослањајући се преваходно на праксу и Комуникацију Европске комисије према Европском парламенту, Европском Савету, Савету, Европској централној банци, Европској инвестиционој банци и Еурогрупи – Координисани економски одговор поводом избијања COVID-19 (2020), а у складу са обавезама о примени инструмената тумачења из члана 73. став 2. Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС – Међународни уговори”, број 83/08).

³ УП - укупни приходи, УР-укупни расходи – у посматраним периодима

⁴ Одлуке Европске Комисије SA.57178 Romania – COVID-19 - Aid to Timișoara Airport и SA.57643 COVID-19: Aid to companies active in international maritime passenger transport

децембра 2020. године сходно чему Комисија оцењује да нема основа за умањење износа оправданих трошкова како је прописано чланом 3. став 2. Уредбе.

У складу са наведеним износ оправданих трошкова за доделу државне помоћи износи 65.551.395,47 динара. Нацртом одлуке предвиђено да ће се средства додељивати у облику субвенције и то у износу од 30.000.000,00 динара, који износ представља 45,76% износа оправданих трошкова, што је у складу са интензитетом прописаним чланом 3. став 3. Уредбе, којим је прописано да се државна помоћ може доделити до 100% оправданих трошкова.

Подносилац пријаве је у складу са чланом 4. став 2. тачка 2) Уредбе доставио Изјаву Корисника да ће у случају доделе прекомерних средстава државне помоћи ради отклањања штетних последица проузрокованих епидемијом заразне болести COVID – 19 иста вратити, број: 2020-0-1302/4 од 21. децембра 2020. године, сходно чему Комисија оцењује да је испуњен критеријум усклађености прописан чланом 3. став 4. Уредбе.

Нацртом одлуке предвиђено је да надзор над реализацијом Програма врши Градска управа, те да Корисник подноси Скупштини Града Новог Сада извештај о реализацији у року од 30 дана од реализације Програма, сходно чему Комисија оцењује да је успостављен механизам за вођење евиденције о додељеној државне помоћи сходно члану 6. Уредбе.

На основу свега наведеног Комисија сматра да је давалац доказао да је стварни губитак у пословању Корисника настао као последица епидемије заразне болести COVID-19, да укупна висина државне помоћи не прелази износ потребан за покривање оправданих трошкова, да стварни губитак није настао као последица непоштовања позитивних прописа за време предметне епидемије, као и да корисник није одговоран за настанак штете, нити је својом непажњом допринео стварном губитку.

На основу свега наведеног, Комисија оцењује да предметна државна помоћ која се додељује кроз субвенцију ради економског опоравка Јавног комуналног предузећа “Паркинг Сервис”, Нови Сад због штете настале услед потешкоћа у пословању проузрокованих епидемијом болести COVID-19, представља **усклађену** државну помоћ у смислу члана 5. став 1. Закона о контроли државне помоћи и Уредбе о условима и критеријумима усклађености државне помоћи ради отклањања штетних последица проузрокованих епидемијом заразне болести COVID-19. Имајући у виду наведено Комисија је одлучила као у тачки **II** диспозитива.

У циљу обезбеђивања транспарентности у додели државне помоћи, Комисија је одлучила као у тачки **III** диспозитива.

Комисија напомиње да је, у овом случају, одлучивала на основу података садржаних у Пријави, у вези са којом је, за тачност, веродостојност, истинитост и потпуност података наведених у Општем обрасцу пријаве државне помоћи и пратећој документацији која чини њен саставни део, одговоран Подносилац пријаве.

Комисија је, у складу са својим надлежностима, овом приликом само утврдила да ли је предметна државна помоћ у складу са правилима за доделу државне помоћи, у циљу заштите слободне конкуренције на тржишту, али даља контрола трошења јавних средстава и коришћење тих средстава је на даваоцима државне помоћи, који су у обавези да врше надзор да ли корисник државне помоћи троши средства у предвиђеном износу и за намену за коју су му та средства додељена, као и то да ли је корисник државне помоћи испунио своју обавезу због које су му средства и додељена и која је била предвиђена као услов за доделу државне помоћи.

Упутство о правном средству:

Ово решење је коначно у управном поступку.

Против овог решења није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор подношењем тужбе Управном суду у Београду, Немањина 9, у року од 30 дана од дана пријема.

За подношење тужбе плаћа се судска такса у износу од 390 динара прописана Законом о судским таксама („Службени гласник РС“, бр. 28/1994, 53/1995, 16/1997, 34/2001 - др. закон, 9/2002, 29/2004, 61/2005, 116/2008 - др. закон 31/2009, 101/2011, 93/2012, 93/2014, 106/2015 и 95/2018).

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Владимир Антонијевић

Доставити:

- Градској управи за саобраћај и путеве Града Новог Сада- Жарка Зрењанина 2, Нови Сад; и
- Архиви

